

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, num 1, botiga BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre Espanya, 3 rals, Puerto-Rico, 16 rals, Estranger, 18 rals.

LO JURAMENT.

El més que digan jo crech qu' en Sagasta, en tota la vida, no ha fet més que un jurament verdader. Pochs dias després de haver nascut, quan comensava a treure las dents (es de advertir que 'ls que tiran per progressistas las treuhen molt depressa), posantse las manetas sobre 'l-babero, vá proferir las següents paraulas:

—Juro per lo més sagrat, davant de Déu, davant dels homes y davant de la méva conciencia, que faré sempre tot lo que siga necessari per menjar del pressupuesto, que ab tal de pujar al poder no 'm pararé ab barras, y que seré moro, cristiá, juhéu y fins adorador del sol, ab tal de poder tenir la payella pèl mànech. Es de creure que vá fer un jurament per l' istil, en vista de la séva conducta d' are y de sempre, y que aquest es l' únich jurament á que no ha faltat.

O sino passém revista. En temps de donya Isabel II, com á diputat de la nació vá jurar fidelitat á donya Isabel II. Y no 's creguin pas que ho fes per cumplir ab lo reglament: ho feya perque ho sentia, perque la reyna Isabel era la séva déria. Tant es aixis que vá arribar á dir:—Si la reyna 'ns crida al poder, l' hi omplirém de flors lo camí de palacio. No 's ván recordar de cridarlo, y 'l jurament de fidelitat y adhesió á donya Isabe III, vá cumplirlo l' endemá de la revolució de Setembre, calsantse la cartera de ministre de la governació del govern provisional.

Sobre las ruinas del trono borbónich varen alsarne un' altre destinat á don Amadeo de Saboya. Y l' home del tupé, com á diputat de la nació y com á ministre, vá jurar adhesió y fidelitat á don Amadeo. No vá omplir de flors lo camí de palacio, perque en aquell temps pèls jardins de la política no hi havia més qu' espinas. Pero sigué ministre de don Amadeo y renová 'l jurament quatre ó cinch vegadas, fins que aquell rey se 'n aná per estolvir feyna als que volian treure 'l.

Y l' home 's quedá en disposició de jurar lo que 's presentés. Vingué la República y quan lo dia tres de janer s' escapá de las mans dels republicans se 'n aná á parar á las mans de 'n Sagasta, qu' en nom de la República y jurant defensarla, vá governar mentres vá poder. Un dia 'l general Martínez Campos vá despertarse més demati qu' éll, cosa que per més que 'l general

semblí tant taujá, l' hi succeheix ab molta freqüencia. Al aire del crit de Sagunto vá caure de bigotis; pero alsantse ab la mateixa facilitat que 'ls clowns del Circo Equestre, vá dir: —¿Encare hi ha govern á Espanya? ¡Oh! Sent aixis també n' hi haurá per mi. Y en un santiamen, sense pendre 's més temps que 'l necessari per espolsarse, vá jurar fidelitat y adhesió á don Alfonso XII, ab l' idea de sempre, l' idea de agafar la payella pèl mànech. La veuhen, donchs, com tots los juraments falsos de 'n Sagasta, s' enclouhen ab un de verdader: —Juro que seré president del Consell de ministros, valdament haja de fer tots los papers del auca.

Se dirá que 'ls demócratas que ván á las Corts, també juran. Es veritat. Pero no hi ha més que una diferencia. Los demócratas juran á la forsa, obligats á conservar l' investidura que reben dels seus electors y qu' ells estiman com á cosa sagrada y superior á todas las imposicions, vingan de ahont vingan, perque procedeix de la soberania nacional. ¿Pero en Sagasta?... Los juraments de 'n Sagasta son un bono de restaurant. Juro fidelitat y adhesió á qui 'm donga 'l poder. *E si non, non.* Per aixó 'ls demócratas demaném l' abolicció de una fórmula inútil pèls que juran de bon grat, y violent pèls que juran á la forsa. Y en Sagasta diu: —Bueno, l' abolirém.

¡L' abolirém! Basta qu' éll ho diga. Al Congrés se presenta una proposició que passa á la comissió corresponent. La comissió estudia l' assumpto y proposa que 'l jurament siga abolit. Pero (hi un pero) resulta que 'l dictámen may acaba de presentarse, com si en Sagasta s' hagués repensat y volgués tornarse 'n endarrera. Al Senat se demana lo mateix, y 'l govern diu que se 'n renta las mans y que cada hu fassa lo que l' hi donga la gana. ¿Sí? Donchs ja tenen que per sota má l' héroe de Sagunto envia 'ls seus generals ab instruccions precisas, y á l' hora de nombrarse la comissió, quan tothom esperava 'l triunfo dels constitucionals, resulta nombrada una comissió conservadora. Lo govern vá fer com Bernat Duguesclin, quan don Pere 'l cruel y don Enrich de Trastamara 's barallavan:

«No quite ni pongo rey: solo ayudo á mi señor». Los conservadors anavan á sota. L' espasa de Sagunto apoyada ab en Sagasta, vá fer d' alsaprém y 'ls conservadors ván anar á sobre. ¡Los amichs del govern derrotats pèls conservadors ab l' ajuda del govern!... ¡Es tot lo que 'ns faltava veure! Vaja, confessém que la política sagastina es *ácit tartárich*, pur. Y si volen saber que es aixó del *ácit tartárich*, vagin á cal apotecari que 'ls ne donga una racció, y al

cap de cinch minuts treuran tot lo que tenen al estómach. Are diuhen que al Congrés abolirán lo jurament, y al Senat no. Es á dir, la mateixa cosa es bona á un puesto y dolenta al altre. Aquesta es la fé de 'n Sagasta. ¡La fé!... —Digas Saldoni, ¿qué cosa es fé? —Un' herba que 's fá pèls camps dels pressupuesto .. etc., etc. P. K. Y

LA GUITARRA MARAVELLOSA.

encare diuhen que á Madrid no hi ha industria! ¡Calumniadors! Los madrilenyos están cansats de demostrarho en blanch y en negre: Madrid es la població d' Espanya que paga més contribució industrial, aixó per lo que respecta á industrias vistas, y sense contarhi las que no 's veuhen, que no son pocas. ¡Y quinas industrias! Aquí del cotó, de la llana, de la seda 'n fém roba; del blat ne fém farina, dels draps vells y del espart ne fém papers, etc., etc. ¡Vaya una habilitat! Allí, treballan sense primeras materias: hi ha fábricas de influencia que donan un capital sense cap gasto, y que no han de teme per res la competencia extranjera. Fábricas de diputats, que treuhen unas majorias que ni fetas ab motllo. Fábricas de credenciales, que no han de fer sinó pescarne una y fan felis á una familia. ¿Volen encare una industria més productiva? Aquí las fábricas de filats tenen puas. ¡Pero que componen las puas d' aquí! ¡Per puas á Madrid!

¿Y la maquinaria? ¿Qué dirán vostés de una maquineta tant ingeniosa y tant útil, que ab un cop de manubri no més, transforma las pessetas en monedas de cinch duros? ¿Sembla impossible, veritat? Donchs aixó es lo que han inventat alguns madrilenyos de molt enginy, donant á la máquina lo titol espanyol com cap més n' hi haja, de *Guitarra maravillosa*. Figúrinse una caixa ó una guitarra que á dintre hi té un aparato en forma de maquineta de rellotje y que badantse pèl mitj deixa veure dos encunyos, la cara y la créu de una moneda de cinch duros. A la banda de fora no hi ha més que una maneta. Los inventors d' aquest aparato tant complicat, agafan una pesseta de las novas, la depositan á un costat, donan una volta al manubri, y per l' altre extrém surt una doblela de cinch duros, lluhenta y de bon trinch.

No sabs tú que aixó no 's fá,
 di una cosa y luego obrá
 de diferente manera?
 No sabs que hi ha posicions
 que obligan als homes nobles,
 y que á sants, minyons... y pobles
 no 'ls premetis que no 'ls dons?
 Has fet una pastarada,
 y com que puch parlar clá,
 dech dirte que 't costará
 molt carola la jugada.
 Ja has perdut las simpatías
 dels téus més fidels amichs;
 demá 'ls fingits enemichs
 t' omplirán de picardías.
 Los pobles te xiularán
 vevent que sempre demanas;
 los diputats que tú manas
 al fi se 't sublevarán,
 y 'l bosch, la montanya, 'l plá,
 bestias y arbres, dia y nit,
 tot te dirá, alsant lo crit:
 —No's vás ben engalipá!
 ¡Ah, pobre Matèu! Jo sè
 un recurs incontrastable,
 que 't pot fer sè home admirable
 y hasta héroe, si tant convé.
 Es un medi assegurat
 per lograr que en quatre dias
 te tornin las simpatías
 que tú mateix has llensat.—
 Al sentí aixó, gitaneta,
 ja pots contá que en Matèu
 s' enganxará al costat teu,
 pessigante la barbata.
 —Donam lo medi al moment;
 te deuré dir duplicant.
 —Y'm promets, l' hi dius duplant,
 que ho farás exactament?
 L' home 't jurará que sí,
 com es mo t clá y natural;
 llavors tú, ab tó doctoral,
 ben séria, l' hi dius així:
 —Vols sapiguer Mateuhet,
 la manera de lográ
 que aquest cel, que avuy está
 tant brut se 't torni ben net?
 Vols que aquest rum rum confós
 que 'l país llensa aburrit,
 se 't transformi desseguit
 en aplauso estrepitos?
 Pues lo remey senzill es:
 feste frare de la Trapa,
 desapareix d' aquest mapa
 y no obris lo béch may més.

C. GUMA.

SEMBLA que are per posar un cataplasma á las feridas que ha rebut l' industria ab lo tractat de comers ab Fransa, tractan de establir l' entrada libre de la seda crua.
 —Més valdria que deixessin entrar la cuíta, deya un libre-cambista.

—Per qué?
 —Perqué així 'ns la podriam menjar.

Un periódich constitucional de Madrid diu que 'n Sagasta es una eminencia de primé ordre y que las nacions estrangeras 'ns l' envejan.
 Bè, vaja, per mi ja 'ls regalo.
 Y si 'l volen de debó 'ls lo donaré embolicat ab la bandera del partit constitucional.

En Rius y Taulet y en Prats s' han adherit novament á n' en Sagasta, dirigiutli un telégrama que comensa aixís:
 «Lo Comité liberal (no tal) dinástich (¡quin fústich!) de la Provincia de Barcelona (tal com sona) al Exm. Sr. D. Práxedes Mateo Sagasta (¡Basta!)»

¡Comité liberal dinástich! Ja ni 's gosan á dir *constitucionals*.
 Fins son capassos de dirse moros, per alló de: «Afartam, etc. etc.»

De totas maneres, l' adhesió d' aquests senyors y 'ls demés del Comité á n' en Sagasta, al dia següent de haver negat aquest á concedirlos lo que l' hi demanavan en favor de la industria, demostra una cosa:
 Que no es sols en Sagasta l' home del tupé.

Are que 's tracta de regalar 50,000 duros cada any á D. Isabel II, han sortit una pila de comptes atrassats, segons refereix un periódich de Madrid, reclamant á la reina mare deutes anteriors al famós 29 de Setembre.
 Entre ells hi ha 'l sou de un duch, un compte de retratos, un altre de drogas, un de cotillas, un de ministro de palla, y fins varias missas de un capellá.
 Nada senyors: comptes vells, barallas novas.

Dilluns passat, simulacro al Tibi-Dabo, al objecte d' ensajar la nova táctica militar.
 Confesso la méva ignorancia: no hi vaig entendre pilota.

Jo en materias militars professo ideas molt especials.
 Fins tinch un pensament que crech que donaria resultats segurs.

Comenso per prescindir que 'ls homes vajan al servey. Jo no hi faria anar més que á las donas; y formaria batalions de dos maneres:

Batalions de lletjas y batallons de macas.
 Las lletjas per fer fugir al enemich, y las macas per atreure 'l á las emboscadas.

Ja han comensat los embarchs aquí á Barcelona.
 Sin embargo 'ls embargadors están embargats d' emoció y no sempre s' atreueixen á entrar en los establiments.

En aquestos un grupo numerós embarga l' entrada, y 'ls embargadors tocan pipa.

Un ditxo:
 —No 'us fassan por, son embargadors hojalateros.

Segons sembla, no s' han practicat en molts cassos tots los requisits que marca la lley.

Y 'ls industrials las exigeixan y fan bè.
 Lo gòbern tè 'l dret d' embargarlos; pero si vol ferho, que ho fassa ab tot l' aparato que requereix lo sèu interessant argument.

Semb'a qué dias endarrera volian embargar al Diluvi.

Pero sembla també que van desistir.
 Després de tot ¿qué volen trobarhi á la redacció del Diluvi?
 No més qu' aygua.

Acort dels constructors de caixas de morts:
 «Soportar ab paciencia y resignació tots los apremis y embarchs corresponents, destinant com objectes propis per ser embargats, alguns baguls, y nomenant depositari dels mateixos á don Francisco de P. Rius y Taulet, com á persona que 'ls inspira complerta confiansa».

Ab aixó ja ho véu don Francisco, no 's deixi perdre aquesta ocasió.

En los cassos apurats recordi 's de 'n Prim: ó faixa ó caixa.

Per industrial aixerit lo sabater de Palma de Mallorca.

Anavan á embargarlo y vá presentar un cove de ullets dels més petits que 's fabrican.

—Los pesarem, digué l' executor.
 —Cá, no senyor: jo 'ls compro á dotzenas, contí'ls si es servit.

Lo delegat de 'n Camacho encare fuig.

¡Quants industrials no imitarán al sabater de Palma! Y després dirán:

—¡Aquell sabater m' ha fet l' ullet!

En Romero Robledo ha estat á Palacio.
 L' un dia 'l Perro Paco.

L' altre dia en Paco Romero.

Los conservadors dirán:

—¡Vamos bien, muy bien, retbien!

En Jaumet lo fill del héroe del *As d' oros* ha prés ja la primera comunió.

Aviat sabrá tirar tiros.

Y afanar las húngaras del sèu papá.

Sent fill de tant bona pesa

está clá anirá depressa.

Diu que á l' Aduana de Port-Bou s' ha descubert una gran irregularitat.

¿Irregularitats en temps de 'n Sagasta y á Port-Bou? Bè, vaja: que passi 'l bou per bestia grossa.

A Egipte hi ha hagut escándols y atropellos contra 'ls europeos. Resultat: una pila de morts y de ferits, entre ells alguns còsuls y altres agents de nacions estrangeras.

Las potencias han acordat celebrar una conferencia.

Una, dos, tres conferencias y quatre y cinch, si es precis...

Lo veure escándols aixís despeja molt las POTENCIAS.

Un periódich ha publicat una estadística de la carn de caball que s' ha menjat á Paris. D' ella resulta que s' han fet petar 9,000 y pico de caballs.

Un neo escandalizat:—¿Y 'ls caballs se menjan, putiners?

Un jugador:—Si, primer ván menjarse 'ls reys: are s' menjan los caballs, un a tre dia 's menjarán las sotas.

A Madrid se parlava un d' aquest dias de un duelo, entre dos diputats, un d' ells fill de un ministre y l' altre sub-secretari.

Es á dir, l' un menja directament del presupuesto, y l' altre pèl cantó del sèu papá.

Sent aixís ja poden desafiarse.
 Los duelos con pan son ménos.

Alguns diputats no fan més que rebre desaires del gòbern; pero per aixó se quedan tan frescos com si tal cosa.

—Ahir vaig trobar á n' en Sagasta.

—Y qué va dirte?
 —Res: me doná una plantofada... Per cert que vá extranyarme molt.

—¿Ahont es la bandera del partit constitucional? preguntava un periódich.

Y un altre l' hi responia:
 —A aquesta bandera l' hi ha succehit lo mateix que á la camisa de la Lola.

La camisa de la Lola un chulo se la llevó...

- Á LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.
- XARADA 1.ª—Se-ra-fi-na.
  - MUDANSA.—Sala-Sila-Sola.
  - ROMBO.
A
A R T
A R T E S
T E Y
S
  - CONVERSA.—Ester-a-Seba.
  - GEROGLÍFICH.—Per la primera 'l rey perdona.

XARADA.
 ¡N' hi ha per desesperarse!
 Are la quatre-tercera
 diu vol de tota manera
 ab lo fill de 'n Gil casarse.
 Usa dos més hu no tè,
 y mantenirse no pot,
 y aixó ho compendrán molt bè
 si 'ls dich que al treball es tot.
 PAU SALA.

SINONIMIA.
 La Lola tè 'ls cabells tot,
 es hermosa, y tot m' han dit
 que 's casa ab un de Madrid
 qu' es rich, jove y bon xicot.
 Pero haig de dirlos formal
 que tot que ho veji no ho crech,
 perque á aquest jove 'l conech
 y sè que vá ab mais total.
 UN TAPÉ Y F. DE T.

TRENCA-CLOSCAS.
 Pobret.
 Combinar las lletas de manera que 's transformi en un fruit.
 GUAY.

ROMBO.
 . . .
 . . .
 . . .

Primera ratlla vertical y horisontal: una lletra.—Segona: un carrer de Barcelona.—Tercera: un poble de la Costa.
 Quarta: una fiera.—Quinta: una lletra.
 PEP TROMPETAIRE.

GEROGLÍFICH.
 lo lo lo
 :
 FAN
 g.
 LLARCH Y PRIM.

LOPEZ. Editor.—Rambla del Miti, 20
 Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatre, 21 y 23

FELICITACIÓ.

Sant Joan Camacho.